

Anne Sofie Allarp: »Jeg kan virkelig huske den der forkerthedsfølelse«

Af Victor Schmidt

Kronikredaktør på Berlingske, Anne Sofie Allarp, har hele sit liv følt sig forkert. Fordi hun var rødhåret, fordi hun havde fregner, fordi hun hellere ville læse bøger, end hun ville lege.

Den følelse er der stadig, men den har lært hende, at der også findes tryghed i at stå uden for fællesskabet.

Den har gjort, at hun tidligt indstillede sig på, at hun ikke kunne leve op til reglerne for den korrekte kvinde, og udstyret hende med en psyke, der var kommentatorssikret. Det var den følelse, der gav hende mulighed for at bestride det job som skribent, der er mere et vilkår end et valg.

Når Anne Sofie Allarp fik held til at være med til at lege far, mor og børn i børnehaven i Kirke Værløse, fik hun valget mellem at være hund eller at være den far, der var på arbejde. Med sidstnævnte mulighed fulgte et par timer i skjul bag et selvvalgt træ. En historie, som slutter med et grin i bas-dur.

»Jeg var rødhåret og var ikke så pæn. Jeg havde én ven i min børnehave, der hed Lars, og han kom senere på specialskole. Men der var også meget, der ikke rigtigt interesserede mig i det der barndomsliv, så jeg brugte rigtig meget tid på at ligge på min seng og læse. Jeg læste 8-10 bøger om ugen«, siger den i dag 50-årige redaktør.

Det er den tilpashed i afvisningen, som har gjort, at hun i dag kan zoome ind på samfundets sandheder og udfordre deres rigtighed. Den har næret en frygtløs nysgerrighed, som viste sig tidligt.

»Jeg tror, at jeg dels er født med sådan en inkvisitiv personlighed. Min mor sagde altid: Hvem siger det? Altså som i, hvor har du hørt det henne? Og så sagde jeg altid, at det siger jeg. Og sådan har jeg altid været«

At ville leve lige så meget, som afrikanerne gør

Nysgerrigheden og en savlende sult efter at opleve alt, verden havde at tilbyde drev hende til København som 17-årig. Mest for ikke at gå på gymnasium ude på landet. Også i åndelig forstand, var buresøområdet blevet en brakmark for Anne Sofie Allarp.

Det er en udlængsel, som dels viser sig i, at vi nu sidder i hendes 19. hjem, og som hun siger, »jeg har boet samme sted hele min barndom«. Den har taget hende til bl.a. Spanien, Nepal og Zambia, hvor hun var udsendt for EU-kommissionen, blot 28 år gammel. Her så hun, hvordan det ser ud, når man ikke har råd til sæbe. Så hvordan det er at være mor til et par nyfødte og mangle mælk i brysterne, fordi vandreturen fra Angola til Zambia havde sat dem midlertidigt ud af drift. I det zambiske samfund så hun, hvordan der fulgte et ansvar med at være velstillet.

»Jeg har ikke en eneste afrikansk ven eller veninde, som ikke passer nogle andre børn, end deres egne. Og at opleve sådan en værdighed i fandeme bare stå op og stå de krav igennem, som et land stiller. Det forandrede mig faktisk helt grundlæggende«, siger hun med en stemme i ulmende oprør.

De oplevelser gjorde, at hun vendte hjem med én altoverskyggende lektie om at få mest muligt ud af hver dag. En lektie, der med tiden er blevet til et mantra, og som hun stadig sørger for at holde i hævd i hendes nutid.

»Jeg forsøger at gøre hver eneste dag til et fuldendt værk. Ligesom afrikanerne gør«. Det sidste hviskes mildt, som var det den sidste sætning i en godnathistorie.

Det erotiske pres ved den kvindelige indpakning

Med flytningen til København fulgte ikke kun en ny tilværelse. Der fulgte også en kvindelighed med, som kom til at udgøre »et erotisk pres, der var ubønhørligt«. Det betød både blottere, befølinger og tilråb på gaden i de første år i hovedstaden. Alt sammen fordi »man tilfældigvis render rundt her i den indpakning, som er en yngre kvinde«.

Til gengæld blev hendes 20'ere, det, hun selv beskriver som »et tagselvbord af glitter og cocktails«. Noget, hun dog mest tilskriver sine »meget smukke veninder«. Og bedst som hun troede, det ikke blev vildere, landede livet hende, i starten af 30'erne, i New Delhi, »hvor jeg blev adopteret af den indiske overklasse og har set nogle fester, man ikke drømmer om«.

Det var, også dengang, et billede af sig selv, hun havde svært ved at få til at stemme overens med sit eget. Hun havde som 14-årig fundet sig tilpas i politik netop, fordi de andre var ligesom hende selv. De var også »sådan nogle outliers. Det var vi alle sammen«. Hun husker stadig dengang i 7. klasse, hvor hun brugte frikvartererne om sommeren, iført shorts, og sad med armene om knæene i et forsøg på at skjule de fregner, som var så fremtrædende, at de aldrig levnede hende en chance.

Så selvom hun i dag godt kan se, at hun nok blev inviteret inden for af den indiske overklasse, fordi de synes, hun hørte til der – i det smukke selskab, så er det aldrig sådan, hun kommer til at se sig selv. Hun har altid haft en afstand til sit køn. Altid tvivlet på, at hun kunne leve op til de forventninger, der følger med det at være kvinde.

»Jeg vidste meget tidligt, at jeg aldrig ville kunne leve op til forståelsen af, hvad en kvinde skulle være. Nemlig smuk og attråværdig. Så jeg måtte ligesom finde mig til rette på et andet spor end alle de andre«.

Rationalitet og regler

Det spor blev det rationelle. »Det er der, jeg helst vil være«, siger Anne Sofie Allarp om det, der er blevet hendes sikkerhed. Det er på den ene side den sikkerhed, der har gjort, at hun har det, hun selv kalder »en stor overbærenhed med andre mennesker«. Hun forstår, at det sjældent har noget med hende at gøre, hvis andre opfører sig urimeligt.

»Sådan ser jeg det. Det tror jeg også, har noget at gøre med min barndom. Jeg ved godt, at folk behandler andre mennesker, som de nu gør, typisk ud fra nogle egne behov, projiceringer, frygt eller et eller andet«.

Omvendt rummer rationaliteten også en provokerende side. En side, hun først for nylig har fået øje på.

»Jeg slår helt bak på folk, der er bange. Jeg kan slet ikke spejle dem. Jeg bliver enormt rationel. Jeg bliver meget sådan, at lad os nu lige sætte os ned og lige vurdere situationen. Ikke i panik, ikke i hysteri, men lad os lige se på det, køligt«.

Hun tror, det er derfor, hun trivedes så godt i politik som ung. Udover den plads til at være ukurant.

Hun klukker, med gavtyveglimt i øjnene, og siger »Du må godt skrive det her, men min mor hader det«. For erkendelsen kom under en ayahuasca-session.

Der gik det op for hende, at hun også gik ind i politik, fordi »der var regler for ondskaben«. Hun forstod, at folks handlinger var motiveret af egne interesser og planer, og ikke møntet på hendes person.

Rationaliteten er indlejret i Anne Sofie Allarps marv, den er i epicenteret af hendes faglighed som jurist, og når hun skal beskrive sig selv, lyder det, at hun er »det der analyseapparat på ben«.

Oluf Poulsen, den pragtfulde mand

»Må jeg se din anden hånd?« Spørger Anne Sofie Allarp mig, efter at stuen, hvor vi sidder, har haft besøg af hendes søn, Ruben.

Spørgsmålet falder, som et resultat af hendes uafsladlige nysgerrighedsbatteri, som hun, trods fokus ligger på hende selv, ikke har været i stand til at sætte på standby.

Da jeg blotter min højre håndflade for hende, hvisker hun, som for sig selv, »ej, hvor spændende«. Håndfladen kan hun læse, fordi hun fandt en bog om emnet i sin farfar Oluf Poulsens bibliotek, dengang, da huset skulle tømmes. Så gik hun hjem og læste den og 20 andre nyindkøbte bøger om emnet. Nu er det mest bevendt som partytrick.

Oluf Poulsen var overlæge på det, der dengang hed Øresundshospitalet, fortæller hun, mens hun forgæves scanner sin egen indbyggede bogreol, i søgen efter den bog, hun har arvet fra sin farfar. Hun opgiver og bevæger sig ud ad stuens franske døre til køkkenets Nespressomaskine, der lyder som et drillbor under brygningen.

»Og så er jeg jo jurist, og håndlæsning er jo det samme, det er bare regler. Så skal man bare anvende reglerne«

Da vi vender tilbage til stuen, griber Anne Sofie Allarp fat i en lille billedramme, som har plads på et chatol i mørkt træ. Rammen er guldfarvet og ornamenteret. Oluf Poulsen står i rank og autoritær profil i sin hvide lægekittel.

»Det er farfar, dengang en overlæge stadig var noget«

Og Oluf Poulsen var sandelig noget. Overlægens privatklinik, talte flere celebre patienter, deriblandt Uffe Ellemann-Jensen, hvem Anne Sofie Allarp tilmed engang har interviewet.

»Da jeg skulle interviewe ham, skrev jeg, kan du huske mig, Uffe, vi snakkede sammen i den og den bus på den og den tur? Det kunne han sgu ikke. Så skrev jeg, nej, men, kan du huske min farfar, Oluf Poulsen? Åh, den pragtfulde mand!«

Oluf Poulsen skrev en forestilling, som blev sat op på Odense Teater, skrev flere bøger om sex og samliv og gjorde sig tilmed ud i hypnose.

Debattør – valg eller vilkår?

Mellem alle de mellemregninger og kuriosa bliver sandheden mere og mere fuldtone for Anne Sofie Allarp. Der er en grund til, at hun har stik med Shakespearemotiver hængende fra farmor og farfars hjem, der er en grund til, at hun har haft lyst til at fortælle om ham.

»Måske kan jeg genkende det der med, at der er noget, der skal ud, og så skal man kunne trække sig for at give det plads. Det har jeg faktisk aldrig tænkt over. I hvilket omfang, jeg også ligesom spejler ham i det private«.

Sætningen er famlende og tager hende mere end et halvt minut at sige til ende.

Derfor blev hun også efterladt med en sorg, da han døde. Fordi hun ikke lærte ham at kende gennem en voksen linse. Fordi hun ikke fik nok ud af ham, mens han levede. Hun har aldrig rigtig lært den pragtfulde udgave af sin farfar at kende, fordi han var syg, de sidste 8-10 år af sit liv, anslår hun.

Hun ser nemlig mange flere ligheder end skabertrangen mellem hendes farfar og hende selv. De var begge rødhårede, de var begge nysgerrige på det hele, og de var begge parate til at prioritere det, som hun kalder »et virke, der bare skal virke«.

»Jeg tror jo et eller andet sted, at vi alle sammen har noget, vi skal her i tilværelsen. Og det, jeg ved, at jeg skal her i livet, det er, at jeg skal sætte ord på det, jeg oplever. Og det kræver, at det har nogle betingelser, altså nogle produktionsbetingelser, som jeg bliver nødt til at give det. Det lyder måske åndssvagt, men det er sådan, det er«.

Derfor går hendes weekender med, som hun siger, at »kalibrere tænkehatten« og de weekender, hvor hun ikke har børnene, sover hun gerne nøgen i sin 2 gange 2 meters seng i en positur, der minder om en sneengels.

»Sådan en weekend, der skriver jeg. Læser. Nogle gange er jeg ude med veninder og sådan noget. Ofte har jeg besøg af en herre. Det er det, som med en kliche, hedder mig-tid«.

Og der er en grund til, at tænkehatten får så meget plads. Anne Sofie Allarp har nemlig prøvet at sætte sin indre telefon på lydløs, når den ringer, og hvis der bliver for mange missede opkald, mister hun sit overskud. Derfor kommer tænkehatten også ind på en andenplads på livets tørresnor over prioriteter, hendes førsteprioritet kunne ses i hendes øjne, da Ruben var ude at spørge efter frokost, og de funkler lige så klart, da Alma ringer fra bedsteforældrenes hus i Spanien. På den måde, hvor man uvilkårligt kommer til at smile med.

Drømmemanden hedder Economist

Nederst på snoren hænger hun selv. Og det så langt nede, at hun for fire år siden fik foretaget en akut blodtransfusion med en stor operation til følge, fordi hun havde kørt sig selv for hårdt.

»jeg har sådan en tendens til i perioder af mit liv at tilsidesætte mig selv, fordi jeg synes, at der er nogle ting, der er vigtigere end at passe mig«.

Det har fået Anne Sofie Allarp til at tænke på, om den skæbne, hun forbinder sit virke med, faktisk har bestemt sig for, at der aldrig igen er nogen, der skal passe på hende.

»skal jeg finde en eller anden mand, som kan beskytte mig og som kan drage omsorg for mig. Passe på mig? Og som det spørgsmål svares lige nu, så er det, at nej, Jeg skal selv blive bedre til at passe på mig selv. Der er ikke nogen andre, der skal komme og spille ind i det her hierarki af prioriteter«.

Der er dog en undtagelse til reglen, men den kan heldigvis tages med i sofaen, og det gør hun da også. På ugentlig basis endda.

»jeg plejer jo at sige, hvis Economist var en mand, så ville jeg gifte mig«.

At være open for business

Anne Sofie Allarp er blevet gift i et Buddhistisk tempel i Nepal, i stuen står en buddha, som er fragtet med hjem fra Thailand, og hun taler om sit virke som noget forudbestemt. Hjemme hos hende er ayahuasca ikke et fyord. Alligevel betragter hun sig selv som agnostiker.

Men der er en kraft, der skubber inde i hende. Skubber hende tættere på religionen.

»Jeg synes, der er en værdi i de religiøse skrifter, som taler til mig. Og taler mere nu. I de senere år kan jeg også mærke, at jeg lytter. Altså jeg lytter mere, når præster taler. De inspirerer mig«.

Og når hun skal opsummere, hvor hun står, når det gælder religion, kunne det lige så godt være livet, hun gjorde status på.

»Jeg er 'open for business«, siger hun.